

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN

te Tongeren bij M. COLLÈS, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr.
Een blad afzonderlijk 15 centiem.
Aankondigingen 15 centiem per druk-regel.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

TONGEREN, DEN 12 JANUARI.

Runderpest.

De runderpest gaat voort met hare verwoestingen uit te oefenen in de fransche gemeenten, in de nabijheid onzer grenzen, in de omstreken van Villers Hevant Oval, Géronville, enz. Het vee, welk door de legers gespaard is, wordt erdoor de ziekte letterlijk weggehaald. Ook sijn men de verschijning der ziekte aan te zien. Het gevaar bedreigt ons dus in dit oogenblik op verscheidene punten onzer grenzen. Een nieuw geval van runderpest heeft zich opgedaan te Corbion, in de nabijheid eener stalling, waar de geesel reeds zijne verwoestingen eenige dagen geleden had aangebracht. Vijf hoornbeesten werden er afgemaakt.

In Duitschland schijnt de ziekte hare vernielingen te hebben gestaakt. Volgens de landbouw annalen van het groothertogdom Luxemburg, is zij geheel en al uit Trier verdwenen, na er in 119 plaatsen gewoed en er niet minder dan 3,532 slachtoffers te hebben gemaakt.

De koninklijke muziek-sociëteit heeft gisteren avond eene serenade gegeven aan haren voorzitter M. L. de Tiecken de Terhove, ter gelegenheid van eene gift van 1400 fr. welke hij aan de sociëteit gedaan heeft.

Men meldt uit Maastricht, 7 januari :

Laatsleden maandag dreven voor deze stad een groot aantal ijschotsen, welke van bloed schenen doortrokken te zijn; ten minste was zulks het gevoel van de nieuwsgierigen die dat vreemde ijs onder onze brug zagen heen drijven. Dat gevoel wordt heden uit Dinant bevestigd, alwaar ijs is waargenomen, van bloed doortrokken, hetwelk door een der daar gevestigde geneesheeren voor menschenbloed is herkend.

— De gedwongene en plotselinge emigratie, welke zoovele families uit Parijs heeft doen vluchten, wordt allengs al harder voor eenigen humer. Hoevele personen hebben Parijs verlaten in de overtuiging dat hunne ballingschap niet lang zou geduurd hebben! Thans zijn velen hinner in den vreemde van alles ontbloot. In de winkels van Brussel kriebt het dagelijks van vreemde bezoekers, vooral van Parijzenaars, die juweelen, kunstvoorwerpen en zelfs familie-gedenkenissen te koop aanbieden. Deze dagen trad een grijsaard met een vermagerd gelant, met kermernis in de oogen en zeer nederig gekleed, in den winkel van M. G., juwelier, Passage St-Hubert. Vreesachtig haad bij hem eenen ring te koop aan, welke met het portret van een jong meisje versierd was. Dit portret, welk men een kunstwonder mag heeten, vormde met 't juweel een wezenlijk kunststuk. Het was een familiejuweel, en met de tranen in de oogen hooft de ongelukkige het den juwelier aan. « 't Is mijn laatste redmiddel, zegde de grijsaard, en ik koesterde de hoop, mij van hetzelfde nooit te moeten scheiden. » Alvorens den winkel te verlaten, wierp hij nog een langen blik op den ring, die ongetwijfeld innige en zoete herinneringen in zijn hart had doen opwekken.

— Een luiksche nijveraard, dit geval vernomen hebbende, heeft den wensch uitgedrukt den koper te kennen, ten einde den ongelukkigen Franschman terug in 't bezit van zijn juweel te stellen. Dit was echter onnoodig, want reeds des avonds kwam de gewezen eigenaar den juwelier verzeken, hem den ring wêr te geven voor welke een oud-Bonapartist hem eene aanzienlijke omme gelds bood. M. G. aarzelde geen oogenblik en gaf hem den ring terug.

— Deze dagen, tegen den avond, trad een onbekend jonkman, door twee dames vergezeld, in een der voornaamste restauratiën van Brussel. Hij deed een sijn souper opdienen, in een partikulier kabinet. Eindelijk, het was reeds laat geworden, kwam hij met de twee dames beneden, tot den garçon zeggende: « Ga haal de politie daar, want ik heb geen geld. » Men sloot hem op in het kabinet, en ging de politie halen; doch toen deze ter plaats kwam, was 't kabinet ledig, het venster open en de vogel gaan vliegen. De lekkerk had de servetten en het tafellaken aan elkander gebonden en was alzoo uit het venster in de straat afgedaald.

Oorlogsberichten.

Parijs is heig beschoten geworden door de duitsche ballen in den nacht van den 8° op 9° januari. Den 9° was het vuer der belegeraars

ietwat verflauwd ten gevolge van den dikken mist welke de fransche hoofdstad en hare forten als met een donker floers omwikkelde. De belegerden beantwoorden die beschieting maar op zekere punten, volgens de berichten uit het pruisische hoofdkwartier te Versailles.

De toestand binnen de belegerde stad wordt dag aan dag bedenkelijker, vooral met het oog op den steeds inkrimpenden mondvoorraad. De geringere werkende, en nog meer behoeftege, klassen lijden nu veel door gebrek aan goed voedsel en aan brandstof. Maar de Parijzenaars houden moedig stand in hunne overtuiging dat geheel Frankrijk te hunner hulpe komt aangesneld. Men verwacht er ook onderstand van Engeland.

De politieke clubs beginnen woeliger te worden; in sommigen, willen de overdevren republikenen de inrichting der Commune. Een vijftal dagbladen, tolken van Jules Simon, Blanqui en andere hoofden der roode partij, rauden het bestuur en krijgbeleid van generaal Trochu aan. Op nieuwjaarsavond hebben eenige henden langs de straten geroepen: Weg met Trochu!

Ofschoon de behoefstigste Parijzenaars maar een vierendeel vleesch meer bekomen voor drie dagen, hoort men echter niet eenen kreet van overgaaft der stad. Allen zijn bereid zich tot het uiterste te verdedigen.

De nieuwjaarsgiften bestonden ditmaal uit pastilles, vleesch-extract en bouillon-tabletten. Het grootste magazijn van Parijs heeft als nieuwjaarsgeschenken aangekondigd schapenhouten van 100 franks 't stuk; gerookte zalmen aan 200 fr.; doosjes vleeschpastilles van 10 tot 50 fr.; pastijen van vette lever van 50 tot 500 fr.; worsten van Boulogne, Lyon en Bayonne van 10 tot 60 franks.

Het aangenaamste geschenk, welke deze jare een vriend, of een minnaar, aan zijne vriend of minnares deed, was een zak coke, of eemige bons voor brandhout. Eene hesp maakt nu in Parijs meer effect dan eene ode van Lamartine of Victor Hugo. Weggeworpen dood gevogelte wordt op straat opgeraapt. — De oorlog doodt ook de poëzij.

De twee schoone olifanten van den Dierentuin, Castor en Pollux, zijn geslachtloerd, en men verdringt zich bij Peeters, om voor veel geld een brok ervan met maderasous te eten. De koppen der twee arme buitenlandsche groote dieren hangen bij Peters tentoon. Een farceur zegde dat hij liever de hoofden van Napoleon III, Wilhelm I, von Bismark en von Moltke aldaar zou zien prijken, omdat zij de oorzaak der gruwelijke menschenslachterijen zijn, terwijl die arme olifanten en beeren aan niemand kwaad hebben gedaan.

Volgens depeches uit Bordeaux, schijnt het pruisische leger van prins Frederik-Karel de stad Vendôme verlaten en voortgetrokken te zijn op Saint-Galais, op 40 kilometers afstand der stad Mans, alwaar deszelfs rechtervleugel de voorhoeden van den franschen generaal Chanzy reeds verontrust heeft. Deze laatste behoudt echter zijn sterk standpunt in de omstreken van Château-Renault.

Men meldt insgelijks dat generaal von Werder, die de stad Belfort en de groote heirwegen naar de Vogeezen afgesneden houdt, aanzienlijke versterkingen ontvangt en zijne strijdmacht samentrekt te Vesoul, ten einde het hoofd te kunnen bieden tegen den beraamden aanval van generaal Bourbaki, die zich naar de richting van den Elzas, ofwel naar Nancy en Lorrenen, schijnt te willen begeven.

Generaal von Manteuffel is nu benoemd tot opperbevelhebber der pruisische legercorpsen in de Vogeezen.

De belegering van Longwy ziet men eersdags te gemoet. Zondag laatst zijn 24 belegerkanonnen en een talrijke staf bij de stad gekomen. Wellicht zal Givet naderhand zijne beurt hebben.

In de nabijheid van Havre en Mortagne, hebben de Franschen de aanvallen der Pruisen afgeslagen. De fransche generaal Corten heeft, den 6 dezer maand, vereenigd met de troepen van generaal Jobey, die reeds geweken was, de Duitschers terug geslagen tot aan gene zijde Saint-Arnaud en hun gevoelige verliezen toegebracht.

In den loop dezer maand verwacht men zich stellig aan de vereeniging der Conferencie te Londen. Eene geukikke tijding is, dat er hoop zou bestaan, het vraagstuk van vrede tusschen Frankrijk en Duitschland in die hooge Vergadering op het tapijt te zien brengen. De beschieting van Parijs zal er veel toe bijdragen om dat punt aan te roeren. De engelsche hoofdminister, lord Granville, zal waarschijnlijk de voorhand nemen om de grondslagen voor wapenstilstand,

capitulatie en vrede voor te stellen.

De groote londener dagbladen, vooral de Times, beginnen ernstig aan te dringen op het stoken van dien gruwlijk moorddadigen oorlog, die eene eeuwige schande zal blijven voor de beschaafde en verlichte XIXe eeuw. Het blad meent echter, dat Parijs moet capituleeren, voor men over wapenstilstand en vrede kunne onderhandelen.

Luidens den Daily Telegraph, zouden de voorwaarden der Duitschers, voor eene capitulatie van Parijs, de volgende zijn :

» De koning van Pruisen zal niet binnen de stad Parijs komen; hij zal naar Berlijn terugkeeren, zijne legers achter latende onder het opperbevel der twee pruisische prinsenveldmaarschalken.

» Parijs zal door de duitsche troepen niet bezet worden. De bescherming der hoofdstad zal toevertrouwd blijven aan de nationale garde, die niet ontwapend zal worden.

» De soldaten der linietroepen en de mobielen zullen naar Duitschland worden gezonden.

» De Duitschers zullen de forten bezetten. Het gros der duitsche bondslagers zal Champagne bezetten, ten titel van gijzeling, tot aan de betaling der oorlogskosten en schadevergoedingen.

» De Elzas en Lorrenen worden, van nu af, beschouwd als duitsche provinciën.

» In bezit der forten van Parijs en van Champagne, zullen de Duitschers onderhandelen over de voorwaarden van den vrede, en aan Frankrijk de volle vrijheid laten, zijn Staatsbestuur in te stellen, en den oorlog voort te zetten in geval de onderhandelingen zouden mislukken.

De bekende schrijver Julius von Wicked herinnert in een artikel, na nieuwjaar geschreven, hoe licht de oorlog door verdienstelijke duitsche officieren, beschouwd werd; hoe men beweerde dat de zaak in het midden van september zou afgehandeld zijn, en ten slotte dat de Franschen nog slechts 200,000 mannen, tegenover het duitsche leger konden stellen.

Nu is men in januari, en men staat tegenover 400,000 man; de oorlog woedt voort en kost, langs weerskanten een overgroot getal offers. Alles doet vermoeden dat de oorlog in 't voorjaar niet zal eindigen. Wij zijn nog niet in Parijs zegt hij, en hebben zelfs de hoop verloren om die stad binnen korte dagen binnen te rukken.

Heeft men nu al Parijs, dan, zegt de schrijver is er nog veel hul te overwinnen eer de Franschman tenemaal zal onderjukt zijn. God verhoede, echter, het voortduren van den oorlog, na den val der hoofdstad.

GEVANGENEN TE MONTMÉDY.

Wij hebben meêgedeld hoe barbaarsch het er in Duitschland toeging met de fransche gevangenen; schijnt dat de duitsche gevangenen, die in de fransche handen vallen, ook juist niet lachen; maar er is toch geen vergelijk met de gevangenen in Duitschland. Een brief uit Montmédy geeft er getuigenis van :

Te Stenay werd een Pruis door de Franschen overvallen; hij werd op zijn bed verrast, en de overrompelaars groetteden hem met de woorden: *Bonjour camarade, chance de guerre*. Gelukkig waren het geene vrijschutters, maar wel linietroepen; de eersten laten de krijgsgevangenen niets behouden.

Met 30 a 40 man werden allen in eene kamer opgesloten, waar licht, lucht, warmte en beweging ontbrak. Voor bed had men wat vuil stroo, dat na veel reklamen en na vier weken, werd veranderd. Men bleef daar opgesloten, met bevrozen glasruten, gebersten muren, ten gevolge van het bombardement. Scherp was de koude. Daar lag men zonder dekfel, meer dan eens zonder mantels, en men was 's morgens gelukkig als de deur geopend werd en men naar beneden konde stormen, om een weinig water te vinden. Gelukkig als de pomp niet bevrozen was.

Het eten was navenant. Hetzelve was walgeelijk onrein. Na het eten werden allen weer opgesloten en de kommandant stond daar met de pistool in de hand. De officieren hadden het weinig beter. Tegen hoogen prijs konden zij bij den kommandant wat beter eten bekomen.

De tijd werd toch doorgebracht met zingen, figuren in hout en steen snijden, vrolijk zijn, zelfs gelegenheids-verzen maken, enz.

DE WONDE VAN PRINS WILHELM VAN BADEN.

Men schrijft uit Carlsruhe, 7 januari, aan de Köln. Zeitung :

» De wonde, welke prins Wilhelm van Baden, den 18 december, in het bloedig gevecht van Noits bekomen heeft, is ongelukkiglijk zo licht niet als men eerst gedacht had. De kogel is

achter het linker oog, tot op eenen duim diepte ingedrongen en langs den hals, op twee duimen van het linker oog uitgevlogen. Hij zou stellig den dood hebben kunnen veroorzaken. De kogel is tot in de oorholte doorgedrongen, zonder echter het trommelvlies te kwetsen; doch hij heeft talrijke kleine spieren verscheurd, en de gekwetste zal er hevig door lijden. »

Misverstand heeft er dikwijls plaats met duitsche soldaten, die niet genoeg de fransche taal machtig zijn.

Er moesten aan eenen officier echels gezet worden. De duitsche dokter gaat in eene apotheek en vraagt :

« — Monsieur, n'avez vous pas les... tes... : cho na sais gomme tire... tes... tes... petites pètes noires, qui disent le sang.

» — Ah, Monsieur, antwoordt de apotheker, na een oogenblik bezinning; vous demandez des puces?... (vlooiën).

GEVECHT VAN DEN 4.

Het Journal du Havre deelt eenen brief meê van eenen ooggetuige van den veldslag, op 4 januari op den linker Seine-oever geleverd en die den afocht van een deel der macht van generaal Roy ten gevolge had. De worsteling begon aan het kasteel van Robert-le-Diable. Er waren daar 250 vrijschutters, die door 1500 Pruisen werden aangevallen. Er heerschte een dikke mist. De knal van het geweer werd niet gehoord. De vrijschutters vochten dapper. Duizenden Pruisen kwamen nog op lagen. De Franschen telden eindelijk 3000 man; maar slechts 1500 kwamen in 't gevecht. De mobielen van den Calvados gingen achteruit. Generaal Roy kwam niet te voorschijn met het gros zijner troepen. Zekere kolonel, wat schande! was dronken. Hij doolde vier mobielen met sabel en pistool, ofschoon de mobielen dapper vochten! Verder plaatste hij twee kanons, zoodanig dat de Pruisen te gemakkelijks bemachtigden en een gausch peloton Bretons neêrvelden. De Franschen werden, in al hunne dapperheid, als graan neêrgemaaid. Men retireerde op Brionne. Een ongeluk tot slot. Een mobiel zat op een kaissonwagen. De onvoorzichtige smoorde. Er viel een vonk uit zijne pijp en de wagen sprong. De slag nam den ongelukkige het hoofd weg en kweeste 3 andere soldaten.

Pauselijke-Staten.

OVERSTROOMING VAN DEN TIBER.

Men schrijft uit Rome, 31 december : Sedert twee maanden had het bijna onophoudelijk geregend. Zware regens hadden zich over de stad uitgestort, maar niets duidde aan, dat het gevaar zoo nabij was. Eerst op den 26° september des avonds, nam het wassen van den Tiber een dreigend voorkomen aan en reeds den volgenden dag was het water der rivier buiten zijne oevers getreden. In den nacht van 28 december was het laagste gedeelte der stad een uitgestreken waterplas gelijk. Het wassende water had de Jodenwijk, het Pantheon, Corso, het plein del Popolo, het Transtevere en Regala bereikt.

Onmiddellijk werd er eene dienst ingericht om de in nood verkerende bewoners te redden en hen van het noodige voedsel te voorzien. Schuiten en vloten voeren af en aan. Alle inwoners hebben in deze treurige omstandigheden een loffelijken iever getoond, en de nationale garde heeft niet het minst van allen bijgedragen om het lot der heproefden te verzachten. De eigenlijk gezegde overstroming is gelukkig niet van langen duur geweest; den 29° des middags, was het water vallende en het gevaar geweken.

Maar ook eerst toen kon men de aangerichte schade in hare volle uitgestrektheid beoordeelen; vier en twintig uren waren voldoende geweest om het, meestal door langdurige inspanning verkregen fortuin van honderden huisgezinnen te verwoesten. Gisteren heeft men eindelijk in de rijke magazijnen van het Corso kunnen binnendringen, waar de aangerichte schade natuurlijk het grootste is. Zoals men verwachtte was bijna alles door de werking van het water bedorven en vernield. Op het oogenblik dat ik deze regelen schrijf, zijn wij bijna geheel van het overtollige water bevrijd. De oudste inwoners hier ter stede herinneren zich zulk eene zware overstroming niet als de tegenwoordige.

De telegraaf berichten voor eenige dagen dat Victor-Emmanuel 200,000 francs heeft geschonken ter ondersteuning van de Romeinen die door overstroming van den Tiber in hunne huize of goet benadeeld zijn.

De Maasbode is in staat die verklaring van den telegraaf ten stelligste te logenstraffen. Victor-Emmanuel heeft niets meer gegeven dan 20,000 francs, terwijl Pius IX, van wien de telegraaf eenvoudig gezeggen heeft, aan de ongelukkigen eene som van 25,000 francs heeft geschonken.